

Kampaň knihoven Královéhradeckého kraje na rok 2018

Andrea Součková

Oddělení služeb knihovnám SVK HK

Koncepce rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018

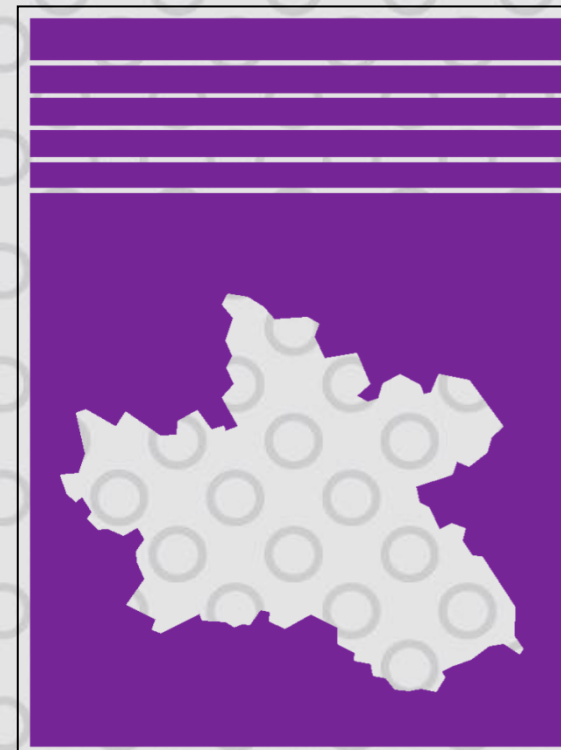
- Knihovny se každý rok zaměří na jednu oblast knihovnické činnosti.
- Cíl - informování co nejširší veřejnosti o možnostech knihoven v dané oblasti.
- <http://www.svkhk.cz/getattachment/gf4068eb-63d8-43c6-b06f-2e661b7ad448/Koncepce-rozvoje-verejnych-knihoven-Kralovehradeck.aspx>

Rekapitulace

- Rok 2014 – regionální fondy knihoven - „Víme, kde jsme doma“
- Rok 2015 – služby v knihovnách - „Knihovna je služba“
- Rok 2016 – vzdělávání v knihovnách - „Vzděláváme pro život“
- Rok 2017 – digitalizace v knihovnách - „Otisk papíru v digitálním světě“
- **Rok 2018 – elektronické zdroje a služby v knihovnách – „Jedno kliknutí otevírá svět“**

Logo kampaně roku 2018

Propagace kampaně

- Oddíl Pro knihovny na webu SVK HK,
<http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Sluzby-knihovnam/Propagacni-kampan.aspx>
- Knihovnicko-informační zpravodaj U nás

Zpravodaj U nás Ukázka propagace kampaně v r. 2017

NAŠE TÉMA

Nebojme se digitalizace

Lucie Jirků

Letošní královská kampaň je věnována digitalizaci knihovních fondů. Pro kampaň jsme zvolili motto „*Otisk papíru = digitalizovaný vzhled*“, které v sobě spojuje základní funkce digitalizace – uchování a zpřístupnění, otisk pak zase odkazuje na snahu o zachování autentické podoby díla. Téma digitalizace není zdaleka tak lehké uchopitelné, jako byla tématy let předchozích. Regionu rozumíme, služby poskytují každá, i ta nejmenší knihovna, vzdělávání je také knihovnou vlastní, ale digitalizace? Aktivitu kampaň se tak budou asi veškeru logicky soustředit především v královské knihovně. Ta se digitalizaci regionálního fondu věnuje už od roku 2001 (VSK 7), od února 2014 pak v knihovně funguje Krájská digitalizační jednotka (KDJ). A co chystá Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové (SVK HK) v rámci kampaně *Digitalizace v knihovnách* směrem k vlastním uživatelům, širší veřejnosti či knihovnám kraje?

Celý rok bude rubrika Naše téma ve zpravodaji U nás věnována právě digitalizaci. Naším cílem je seznámit čtenáře z řad knihovniců se základy digitalizace, se zpřístupněním výsledků i praktickými zkušenostmi z digitalizace v našich knihovnách. Snadili jsme se pro každé téma najít ty nejprovozanější autory, takže jsme oslovili i odborníky z jiných knihoven, např. Národní knihovny ČR, Moravské zemské knihovny v Brně či Knihovny Akademie věd ČR. Na webu naší knihovny v sekci **Pro knihovny** jsou seřazeny jako v předchozích letech ke stažení materiály – logo kampaně (letos v barvě SVK HK) a informační letáčky k tématu digitalizace, jež mohou využít knihovny v regionu. Dále budeme digitalizaci propagovat na Facebooku (Digitální knihovna SVK HK má

Skener

¹ <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Sluzby-knihovnam/Propagacni-kampan.aspx>
² <https://www.facebook.com/digitalni.knihovna.svkhk/>

³ Více v článku *Chcete digitalizovat na KDJ?*, ročník 25 (2015), číslo 2; k dispozici na: http://www.svkhk.cz/SVKHKho-nas-pd_uch20150215.pdf.

NAŠE TÉMA

Co je to digitalizace

Ladislav Hosák

Pojem digitalizace je dnes již poměrně dobře známý snad všem, kteří si občas otevrou noviny nebo si posadí televizi. Všichni podvědomě tušíme, že jde o způsob, jak dostat knihu z analogové (fyzické) podoby „do počítače“ tak, aby si s ním mohli najít cestu i lidé, kteří jinak do knihovny přilítli často nezavítají. Podle Oxfordského slovníku je digitalizace proces, při kterém se převádí dokument z podoby analogové do digitální, čili do počítače.¹ Ke každé fyzické čtenosti počítačem není jediný požadavek, který na proces digitalizace klade, běžně se používá rozšířená definice zahrnující i zpřístupnění digitálních dokumentů nebo jejich archivaci.

Proč digitalizovat? Odpověď zní: Odpověď zní: A proč se vlastně digitalizuje? Odpověď zní: a někde až ve chvíli, kdy se začíná fyzicky skenovat. Zároveň je vhodné před samotnou digitalizaci provést ještě další kroky, například materiály rekatologizovat či věnovat další péči jejich fyzickému stavu. U velmi poškozených dokumentů je vhodné před samotným začátkem provést důkladnou restauraci nejen proto, aby dílo vypadalo v naskenované podobě co nejlépe, ale i proto, aby si při manipulaci zabránilo vzniku dalších škod. I při soběpodobnější manipulaci je totiž skenování při materiálu fyzicky namáhavé, a to především

¹ Digitalize: definition. *Oxford Dictionaries* [online]. Oxford: Oxford University Press, 2017 [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/digitalize>

NAŠE TÉMA

Zkus si zdigitalizovat knihu

Jiří Ptáček a Ladislav Hosák

V minulém půlroce probíhaly na oddělení digitalizace Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové (SVK HK) naučné exkurze s názvem *Zkus si zdigitalizovat knihu*. Jejich cílem bylo seznámit zájemce z řad knihovniců i veřejnosti s tím, čemu se na oddělení digitalizace věnujeme, co naše práce obnáší, a obeznámit je s procesem přenosu knihy z knihovny fyzické do digitální. Ve dvou hodinách se návštěvníci dozvěděli, co digitalizaci předchází, vyzkoušeli si knihu naskenovat a opatřit ji potřebnými metadaty a seznámili se i s digitální knihovnou, do které putují výsledky naší práce.

Exkurzi se účastnila jak veřejnost, tak knihovnice z celého Královéhradeckého kraje. Pro veřejnost probíhaly každé první pondělí v měsíci v odpoledních hodinách, pro knihovny pak po domů. Celkové se exkurzi ve 14 termínech zúčastnilo 97 zájemců, z toho 61 knihovniců a 36 zájemců z řad veřejnosti (data odpovídají stavu k 30. 6. 2017). Kdo byli naši typičtí návštěvníci? Co se týká knihovniců, většinou se jednalo o zaměstnance městských profesionálních knihoven, kteří s digitalizací měli jen malé osobní zkušenosti. Většinou pak byla nesourodá skupina, která zahrnovala široký záběr od mladých absolventů se zájmem o digitální zdroje dat až po seniory, kteří si sami digitalizují vlastní sbírky fotografií či dokumentů a zajímalo je, jak k celé problematice přistupuje naše knihovna. V řadách knihovniců významně převažovala ženy, u veřejnosti pak byl poměr návštěvníků ve prospěch žen jen nepřesný.

¹ Jakmile jsme se do tématu digitalizace ponořili, ihned se projevilo, že široké veřejnosti knihovny zajímalo nejzájemší, to jest, si u nás mohou nechat něco zdigitalizovat, co by to obědlo a kolik nám toho za měsíc „spojíme rukama“.

NAŠE TÉMA

Destruktivní digitalizace v Moravské zemské knihovně v Brně

Michal Indrác

Digitalizace knižních svazků destruktivní metodou prováděl Moravská zemská knihovna v Brně (MZK) v rámci údržbových prací Národní digitální knihovny (NDK). Tato metoda digitalizace spočívá v rozeznání knižní vazby a naskenování knižního bloku v podobě vlnových listů na skeneru, který je velmi podobný počítačové bankovce. Používáme ji především ze dvou hlavních důvodů – rychlost a následně jednodušší zpracování dokumentů do digitální podoby. Dalším důvodem je ta skutečnost, že dokumentovými skenery, který se pro tento způsob digitalizace používá, patří mezi

Metadotový popis si žádá odborné znalosti

Skenování

ty levnější a zároveň spolehlivější skenery. Na republikové úrovni se stále pracuje s předpokladem, že jednotlivé do budouz zdigitalizovány a bezpečně v digitálních uloženy všechny vyladě knižní tituly na našem území. Rešení tohoto úkolu samozřejmě není pouze jednoduché ani po technické, ani po strategické stránce a velkou otázkou je i to, jestli sám předpoklad všeho zdigitalizovaného je vůbec správný. Pro nás knihovny a konečně i pro čtenáře bude nejlépejší, když se podaří. Chceme v první řadě digitalizovat především ty svazky, kterým hrozí poškození, rozpadnutí, oxidace, dokumenty na základě čtenářských požadavků, knihy v rámci sečených celků a kontextu

Rubrika Naše téma v roce 2018

- Jarní číslo
  - Elektronické zdroje a služby
- Letní číslo
  - Elektronické knihy
- Podzimní číslo
  - Portál Knihovny.cz
- Zimní číslo
  - Služby knihoven v prostředí internetu

Formulář pro vkládání návrhů na články

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
příspěvková organizace Královéhradeckého kraje

Online katalog   Co číst   Digitální knihovna

Úvodní stránka   Akce   Pro veřejnost   Pro knihovny   Pro vydavatele   O nás   Vyhledávání na webu knihovny ...

Úvod > Pro knihovny > Zpravodaj U nás > Vaše návrhy na články

Vaše návrhy na články

Od koho (jméno):

Od koho (e-mail):

Návrh na článek:

Vložte bezpečnostní kód: 310322

Ochrana proti spamu:

Pro knihovny

- Služby knihovnám
  - Propagační kampaň
  - Programy podpory
  - Hodnocení knihoven
  - Knihovnické osobnosti
  - Slovník českých knihovníků
- Aktuální zprávy
  - Knihovny v kraji
  - Archiv aktualit
- Vzdělávání
  - Aktuální vzdělávací akce
  - Materiály ke stažení
  - Archiv vzdělávacích akcí
  - Vaše návrhy na vzdělávací akce
- Zpravodaj U nás
  - Aktuální číslo
  - Archiv čísel

Školení pro knihovníky

- Školení pro knihovníky věnované tématu kampaně bude finančně podpořené z dotačního programu Ministerstva kultury VISK 2.
- Projekty vztahující se k roku 2018 se podávají do 10. 12. 2017, takže je stále v řešení. Témata jednotlivých školení vyplynou ze zájmu, který zjišťujeme prostřednictvím dotazníku na: <https://goo.gl/forms/6PFAJMboGELquX2v2>.

Zájem o témata vzdělávání v roce 2018

Uvedte počet zájemců z Vaší knihovny. Pokud vyplňujete pouze za sebe, **NAPIŠTE ČÍSLO 1**. Pokud o téma nemáte zájem můžete kolonku ponechat nevyplněnou. **VYPLNĚNÍ JE ANONYMNÍ a NEZÁVAZNÉ**, poslouží k sestavení programu akcí na příští rok. Přesto Vás prosíme, abyste zaškrtovali pouze akce o které máte reálný zájem a předpokládáte, že byste se jich v případě realizace zúčastnili. Děkujeme tým oddělení služeb knihovnám

Informační a komunikační technologie

Word pro pokročilé uživatele

Práce s dlouhými dokumenty, vkládání poznámek pod čarou, vysvětlivek. Práce se šablonami, makry, použití revizí. Tvorba rejstříků a křížových odkazů.

Excel pro pokročilé

Pokročilé formátování tabulek a grafů, analýza, filtrování a řazení dat, import dat, propojení dat s tabulkami a grafy apod.

PowerPoint pro pokročilé

Využití pokročilých nástrojů, knihoven obrázků. Tvorba a úprava diagramů a grafů. Práce s

Děkuji Vám za pozornost a na závěr
přání, aby nám nové technologie byly ku
prospěchu...

Propagace pro uživatele

Bc. Vladka Buchtová
Krajská knihovnická konference 2017
21. 11. 2017

Tradiční metody

- ✓ Oznámení o kampani na webu knihovny
- ✓ Tisková zpráva na webu SVK HK, (tisk)
- ✓ FB
- ✓ Občasník – články odborných pracovníků
- ✓ Prostory knihovny – info letáky, plazmy
- ✓ Přednášky – témata vhodná pro uživatele

Občasník

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

X

občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové

Ročník 10 (2017), číslo 1

Nová kampaň v knihovně...

Proč a jak v SVK HK digitalizujeme	4
... a tentokrát akvizice...	7
The Best of Czech Press Photo	13
Příběh budovy Lékařské fakulty v Hradci Králové	17

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

X

občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové

Ročník 9 (2016), číslo 1

Ze slavnostního otevření Odborné knihovny Prof. F. Černého

Jak se dozvědět o nových knihách v knihovně	5
Ladislav Zikmund-Lender uvede novou knihu	12
Knihovna v knihovně	13
Němá vzpomínka 1866	19

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

X

občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové

Ročník 8 (2015), číslo 1

Online platby
Lekce pro školy a veřejnost
Wifi
EXKURZE
DATABÁZE
EDD
Selfcheck
jak na poplatky
Výpůjční služby

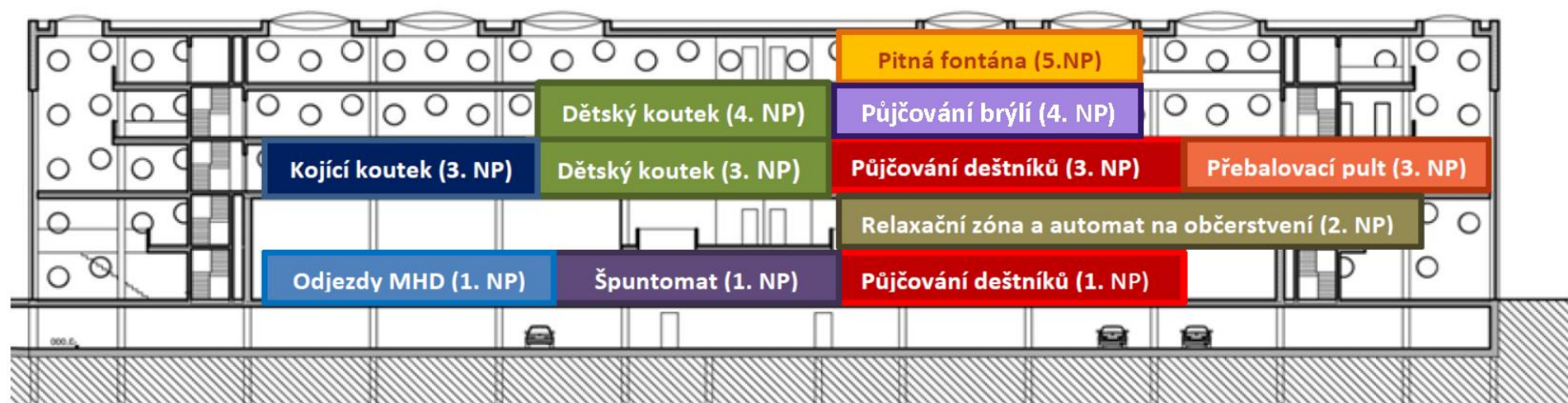
Bibliobox
REŠERŠNÍ SLUŽBY
Studijní boxy

SLUŽBY
V KNIHOVNÁCH

O jaké knihy máte zájem?	5
Knihovna je služba	9
130 ½ sochařské školy	14
Cena Ď v Královéhradeckém kraji 2015	16

Pro pohodlí návštěvníků

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

SLUŽBY
V KNIHOVNÁCH

Naše služby

- **Primo** (leden – únor)
- **E-knihy** (březen – duben)
- **Regionální zdroje** (květen – červen)
- (červenec – srpen)
- **Databáze** (září – říjen)
- **CPK** (listopad – prosinec)

Propagace v prostorách knihovny

- leden-únor: **Kultura**
- březen-duben: **Příroda**
- květen-červen: **Místopis**
- červenec-srpen: **Hospodářství**
- září-říjen: **Dějiny**
- listopad-prosinec: **Osobnosti**

Návod na vyhledávání v on-line katalogu.

Školení pro uživatele SVK HK

Služby pro uživatele z domova

- Leden-únor – rozhraní Primo
  - Březen-duben – e-knihy
- Květen-červen – regionální zdroje a články
  - Září-říjen – placené databáze
- Listopad-prosinec – portál Knihovny.cz

Děkuji za pozornost.